

ZAKAJ SMO DANES SPROGRAMIRANI NA ENEGA ALI DVA OTROKA?

Če danes vprašaš mlade pare, koliko otrok bi imeli, bo večina odgovorila zelo podobno: enega, mogoče dva. Dva zato, "da sta par". Eden zato, "da vsaj nekaj imaš". Trije otroci so že skoraj predstavljeni kot nekaj nenavadnega, štirje kot ekstrem, pet ali več pa kot nekaj, kar ljudje gledajo skoraj kot eksotiko. Ampak to ni bilo vedno tako.

Pred sto leti človek ni razmišljal na isti način. Družina z veliko otroki ni bila nekaj čudnega. Bila je normalen del življenja. Otroci niso bili razumljeni samo kot strošek, projekt, breme in omejitve svobode, ampak kot bogastvo, nadaljevanje rodu, pomoč, veselje, smisel in prihodnost družine.

Danes pa smo kot družba prišli do tega, da je "normalno" imeti enega ali dva otroke. In ravno to je problem. Ker narod, ki ima povprečno enega ali dva otroke na družino, se dolgoročno ne obnavlja. Demografija se začne lomiti. Manj je otrok, manj je mladih, manj je delovno aktivnih, več je starejših, več je pritiska na pokojnine, zdravstvo in celoten sistem. Na koncu pa ni problem samo ekonomija, ampak vprašanje obstoja naroda.

Zanimivo vprašanje je: zakaj nas kultura ni "sprogramirala" na tri otroke?

Trije otroci bi bili nekaj povsem dru-

gega. Trije pomenijo, da družina ne samo nadomesti očeta in mamo, ampak ustvari tudi prihodnost. Trije otroci pomenijo, da narod diha naprej. Če bi bilo v družbi normalno reči: "Želim si tri otroke," bi bila psihologija ljudi drugačna. Tudi pari bi drugače načrtovali življenje, dom, finance in prioritete.

Ampak današnja kultura ne gradi okoli družine. Gradi okoli posameznika.

Od mladosti naprej se človeku sporoča: najprej kariera, najprej stanovanje, najprej potovanja, najprej osebna svoboda, najprej uživanje, najprej "najdi sebe". Otrok pride na koncu, kot dodatek, ko je vse drugo že urejeno. In ker življenje nikoli ni popolnoma urejeno, se družina vedno bolj odlaga. Najprej do tridesetega leta, potem do petintridesetega, potem pa pride realnost: eden, mogoče dva, za več pa "ni več časa", "ni prostora", "ni denarja", "ni energije".

Tukaj se vidi programiranje.

Ne nujno kot neka skrivna zarota, ampak kot sistem vrednot, ki človeka oblikuje. Filmi, reklame, politika, šola, ekonomija, stanovanjska politika, delovni tempo, feminizem, potrošništvo, individualizem — vse to skupaj ustvarja človeka, ki družine ne vidi več kot središča življenja, ampak kot eno od možnosti v življenju.

In ko je družina samo še "ena od možnosti", potem trije otroci postanejo skoraj nepredstavljeni.

Zato ljudje ne rečejo: "Rad bi imel veliko družino."

Rečejo: "Dva sta dovolj."

STRAŽARSKI
TWEET TEDNA

»Volilna pravica ne pomeni NIČ, če so vse stranke, razen vas [Stranke Straža], ŽIDJE.«

@JakaTruth

Spremljajte nas tudi na Twitterju
(X-u), zasledite kanal »Stranka Straža - Katoliška narodna stranka«

Ali: "Eden je čisto dovolj."

Ali: "Najprej moram urediti življenje."

Ampak mogoče je ravno obratno. Mogoče življenje ne postane urejeno zato, ker najprej vse zgradiš in šele potem imaš otroke. Mogoče življenje dobi smer prav takrat, ko razumeš, da družina ni ovira, ampak temelj.

Največja zmaga moderne družbe je bila, da je ljudi prepričala, da je majhna družina znak odgovornosti. Da je en otrok pametna odločitev. Da sta dva ideal. Da so trije že skoraj preveč. In da je veliko otrok nekaj za revne, za nazadnjaške ali za "tiste, ki ne znajo planirati".

V resnici pa je narod brez otrok narod brez prihodnosti. Zato vprašanje ni samo, koliko otrok si posameznik želi. Vprašanje je, kdo mu je sploh oblikoval predstavo o tem, kaj je normalno.

Ker če bi bila normalnost drugačna, bi bile drugačne tudi odločitve. Če bi bila normalnost: trije otroci so zdrava družina, štirje so blagoslov, pet ni norost, ampak moč — potem bi danes živel v povsem drugi demografski sliki.

Tako pa smo kot družba sprejeli model: eden ali dva. Ravno toliko, da ima posameznik občutek, da ima družino. Premalo pa, da bi narod dolgoročno preživel. (BV)

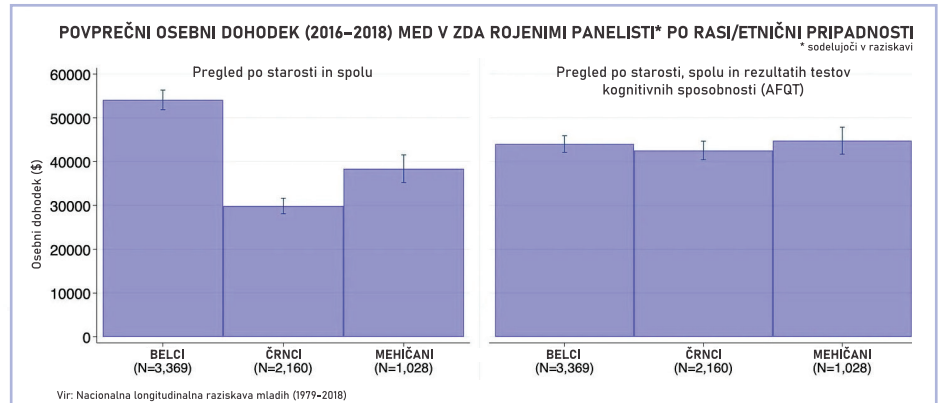
KJE JE DISKRIMINACIJA?

V javnosti se danes skoraj vsako razliko med skupinami zelo hitro razglasi za dokaz "sistemskega rasizma". A problem takšnih razlag je, da pogosto preskočijo resno analizo podatkov in raje ponudijo ideološki odgovor, še preden je vprašanje sploh pošteno zastavljeno.

Prav zato so takšni grafi zanimivi. Na prvi pogled je razlika v povprečnih osebnih dohodkih med belci, črnici in Mehičani v ZDA precej velika. Ko pa primerjavo razširijo in poleg starosti ter spola upoštevajo še rezultate kognitivnega testa, se ta razlika močno zmanjša oziroma skoraj izgine.

To je pomembno, ker pokaže nekaj zelo preprostega. Če želiš razumeti razlike v dohodkih, ni dovolj samo pogledati barve kože ali etnične oznake in nato razglasiti, da je vse posledica zatiranja. Vmes so še druge spremenljivke: sposobnosti, izobrazba, delovne navade, družinsko okolje, življenjske odločitve in kultura.

Ravno tu pa sodobna ideologija postane nervozna. Ker ne mara razlag, ki niso moralno enostavne. Lažje je reči, da je za vse kriv "sistem", kot pa priznati, da so skupine med seboj tudi de-

jansko različne in da imajo te razlike resnične posledice.

To seveda ne pomeni, da krivic ni ali da posamezne oblike diskriminacije ne obstajajo. Pomeni pa, da je razlaga "vse je sistemski rasizem" preveč poceni in preveč priročna. Resen človek mora pogledati podatke do konca, ne samo do točke, ki mu politično ustreza.

In kaj točno pokaže graf? Levi del kaže povprečne dohodke, če upoštevamo samo starost in spol. Tam imajo belci najvišji dohodek, črnici precej nižjega, Mehičani pa so vmes. Desni del pa pokaže isto primerjavo še po tem, ko se upoštevajo tudi rezultati testa kogni-

tivnih sposobnosti. Takrat se razlike med skupinami skoraj izenačijo. Sporočilo grafa je torej jasno: surova razlika v dohodkih sama po sebi še ni dokaz sistemskega rasizma, ker velik del razlike izgine, ko upoštevaš tudi druge pomembne dejavnike. (MV)

SLOVENCEV JE PREMALO, DA BI SI LAHKO PRIVOŠČILI RAZKOL!

To je resnica, ki bi jo morali ponavljati vsak dan, dokler ne postane del naše zavesti. Smo narod, ki bi se v eni sami svetovni metropoli izgubil brez sledu — in prav zato si ne moremo več dovoliti, da nas delijo tisti, ki od delitve živijo. In kdo so ti ljudje oz strukture, ki nas delijo???

Od leta 1945 naprej smo bili razdeljeni. Ne spontano, ne po naključju, ampak načrtno. Najprej politično, potem ideološko, nato še kulturno in osebno. In ko smo leta 1991 stopili 'na svoje', se razkol ni končal. Samo preoblekel se je.

V zadnjih 35 letih smo živeli v prepričanju, da smo suvereni, a smo se še naprej prepirali, kot da smo ujeti v stare matrice, ki jih vzdržujejo tisti, ki jim razdeljen narod najbolj ustreza.

A resnica je preprosta: **Slovencev je**

ravno dovolj, da preživimo — če se zavedamo, kdo smo. Če pa se še naprej delimo, nas bo premalo.

Narod, ki šteje dva milijona ljudi, ne more preživeti, če se razbije na tisoč kosov. Ne more napredovati, če se domači med seboj ne pogovarjajo. Ne more rasti, če ima več zgodovinskih ran kot prihodnjih načrtov. Zato je čas, da rečemo dovolj. Dovolj delitev, dovolj sovraštvev, dovolj ideoloških rovov, ki jih kopljejo drugi, mi pa jih vzdržujemo.

Nismo veliki, a smo lahko močni. Nismo številčni, a smo lahko povezani. Nismo imperij, a smo lahko narod, ki preživi vsako zgodovino — če stopimo skupaj. Slovenci smo preživeli vse, kar je prišlo od zunaj. Edino, česar morda ne bomo preživeli, je to, kar prihaja

od znotraj. Zato je čas, da se spomnimo: **Slovenci smo narod, ne frakcija. Skupnost, ne tabor. Družina, ne sovražniki.** In če se bomo tega zavedali, nas bo ravno dovolj. Za prihodnost. Za obstoj. Za narod, ki stoji pokonci tudi v svetu, ki se maje. (RO)

Tisti, ki so poskrbeli za množična grobišča in po vojni pobili več ljudi kot jih je umrlo začasa vojne, ti isti nas delijo že 80 let. Čas je, da se jim sodi in odpihne na smetišče zgodovine. Mi pa se nehajmo deliti in končno zaužijmo svobodo!

INDIJEC vs STROJ — TEMNA USODA ALI ODREŠITEV?

Avtorji znanstvene fantastike so desetletja svarili pred distopičnimi prihodnostmi. Poznamo klasike, kot so *Brave New World*, *Nineteen Eighty-Four* in *Fahrenheit 451*. A zanimiv paradoks našega časa je, da si številni sci-fi avtorji niso predstavljali scenarija, ki ga gledamo danes: ne sveta, kjer stroji nadomestijo človeka, temveč sveta, kjer je človek postal cenejši od stroja. George Orwell si v svojih najbolj temačnih vizijah totalitarizma verjetno ni znal predstavljati sveta, ki ga gledamo danes — sveta, v katerem režimi nadomeščajo lastno populacijo s popolnimi tujci, ki trajno spreminjajo demografsko sliko Evrope.

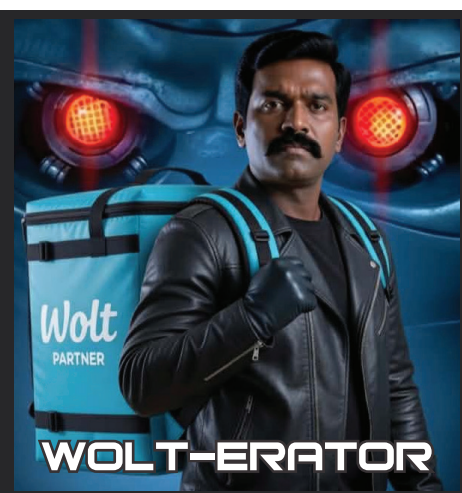
Vsak ljubitelj distopičnih filmov se spomni znamenite scene iz *Terminator 2: Judgment Day*, kjer Sarah Connor beži skozi jeklarno pred tekočim modelom T-1000. Takrat si verjetno nihče ni predstavljal prihodnosti, v kateri bi ljudje začeli navijati za stroj namesto za človeka. Toda današnja realnost je takšna, da vedno več ljudi navija za stroj.

Ameriški časopis *The New York Times* je poročal o mlečnem kmetu Daleu Hemmingerju iz zvezne države New York, ki je zaradi strožje migracijske politike izgubil velik del svoje (migrantske) delovne sile. Namesto propada je investiral v avtomatizirane sisteme molže in sodobno opremo. Produktivnost kmetije se je nato potrojila, delavci pa opravljajo manj fizično naporno in bolj plačano delo. Primer lepo pokaže ekonomsko logiko, o kateri ekonomisti govorijo že desetletja: ko je delo preveč poceni, podjetja nimajo resnega pritiska za tehnološki razvoj.

Tudi sodobne raziskave potrjujejo, da višji stroški dela pogosto pospešijo avtomatizacijo in tehnološke inovacije. Raziskava *Massachusetts Institute of Technology* ugotavlja, da podjetja vlagajo v avtomatizacijo predvsem tam, kjer postane človeško delo dražje ali težje dostopno (npr. Japonska).

V Sloveniji se vse bolj soočamo s podobnim pojavom. Velik uvoz poceni delovne sile — predvsem iz Indije, Nepala, Bangladeša in drugih južnoazijskih držav — kratkoročno rešuje težave določenih podjetij, dolgoročno pa lahko zmanjšuje pritisk po modernizaciji gospodarstva. Zakaj bi podjetje vlagalo v robotizacijo, digitalizacijo ali avtomatizacijo, če lahko preprosto pripelje nove nizko plačane delavce?

To ima posledice tudi za domače pre-

bivalstvo. Večja ponudba poceni delovne sile praviloma pritiska na rast plač v nižje in srednje plačanih poklicih. To ni vprašanje sovražstva do tujcev, temveč osnovna logika ponudbe in povpraševanja na trgu dela.

Poleg tega se Evropa vse bolj sooča tudi s problemom izkoriščanja migrantske delovne sile. Po podatkih britanskih organizacij za boj proti modernemu suženjstvu je število primerov prisilnega dela in trgovine z ljudmi v zadnjih letih močno naraslo. *Anti-Slavery International* opozarja, da sodobno suženjstvo pogosto temelji prav na ranljivih migrantskih populacijah. Tudi v Sloveniji je 20,5 % zapornikov tiho-tapcev ljudi — pojavlja se vprašanje, koliko primerov izkoriščanja obstaja v naših industrijskih conah?

Postavljeni smo pred civilizacijsko odločitev: gradimo družbo visokih tehnologij, avtomatizacije in produktivnosti — ali družbo, ki svojo konkurenčnost temelji na vedno cenejšem delu uvoženih delavcev?

Zanimivo zgodovinsko paralelo lahko najdemo tudi v Rimskem cesarstvu. Številni zgodovinarji poudarjajo, da

je rimsko gospodarstvo zaradi obilice suženjske delovne sile imelo manjši pritisk za razvoj delovno varčnih tehnologij. Poceni delo je pogosto zaviralo inovacije. Ko je človek skoraj zastoj, stroj izgubi ekonomski smisel.

Pridemo do največjega paradoksa sodobne Evrope.

Desetletja so nam govorili o "družbi znanja", človekovih pravicah in dostojanstvu, umetni inteligenci in tehnološki revoluciji. Ko pa je prišel trenutek resničnega tehnološkega prehoda, se

je izkazalo, da je za številne elite veliko lažje uvažati poceni delovno silo kot vlagati v produktivnost in avtomatizacijo.

Zato smo se znašli v skoraj absurdni situaciji: v distopiji 21. stoletja, ki si je niti najbolj temačni avtorji znanstvene fantastike niso mogli predstavljati, ljudje navijajo za stroj in ne za človeka — ker želijo ohraniti svoj narod, življenjski standard in kulturno kontinuiteto. (PK)

